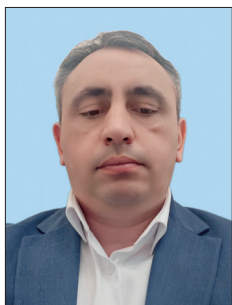
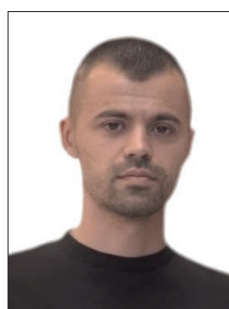

CZU: 343.13:343.37

DOI: <https://doi.org/10.67457/lv26.1.10>Albert ANTOCI¹

d.antoci2000@gmail.com

Alexandru SPÎNU²

spînualex1@yahoo.com

COMPETENȚA ORGANULUI DE URMĂRIRE PENALĂ ÎN INVESTIGAREA CONTRABANDEI COMISE PRIN INTERMEDIUL TRIMITERILOR POȘTALE: ABORDARE COMPARATIVĂ ȘI PERSPECTIVE DE ARMONIZARE

Abstract: În Republica Moldova competența organului de urmărire penală este reglementată în principal de Codul de procedură penală, care stabilește obiectul urmăririi penale, regulile de pornire a procesului penal și atribuțiile organelor implicate. Conform art. 252 CPP, urmărirea penală are ca scop constatarea infracțiunii, identificarea făptuitorului și stabilirea răspunderii penale, prin administrarea probelor în condițiile legii.

Un rol central în această arhitectură normativă revine ofițerului de urmărire penală și procurorului, ale căror atribuții sunt consacrate de Legea 333/2006 și respectiv Legea nr. 3/2016. În cauzele de investigare a contrabandei comise prin intermediul trimiterilor poștale, stabilirea competenței organului de urmărire penală dobândește o importanță sporită, întrucât investigația presupune cooperarea cu diferite autorități administrative, în special cu Serviciul Vamal, precum și cu operatori poștali. Lipsa unei coordonări efective între aceste entități poate conduce la fragmentarea dosarului penal, la conflicte de competență și la vulnerabilizarea probatoriului.

Armonizarea competenței organului de urmărire penală cu standardele europene presu-

¹ Conferențiar universitar, doctor în drept, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>), e-mail: academia@mai.gov.md; e-mail: d.antoci2000@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6304-2046>

² doctorand., Universitatea de Studii Europene din Moldova, e-mail: info@usem.md; e-mail: spînualex1@yahoo.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-8151-7320>

pune nu doar ajustări normative punctuale, ci și o schimbare de paradigmă în abordarea investigativă. Claritatea competenței, specializarea funcțională și consolidarea controlului judiciar sunt elemente indispensabile pentru asigurarea unui echilibru între eficiența urmăririi penale și respectarea drepturilor fundamentale.

Cuvinte-cheie: competența organului de urmărire penală, contrabandă prin trimiteri poștale, regimul juridic al trimiterilor poștale internaționale, Codul penal al Republicii Moldova, Codul de procedură penală, Serviciul Vamal, organul de urmărire penală vamal, procurorul în procesul penal, delimitarea competenței materiale și teritoriale, inițierea urmăririi penale, administrarea probelor în cauzele de contrabandă, controlul corespondenței poștale, măsuri speciale de investigație, respectarea drepturilor fundamentale, garanții procesuale, legalitatea ingerințelor în viața privată.

THE COMPETENCE OF THE CRIMINAL INVESTIGATION BODY IN INVESTIGATING SMUGGLING COMMITTED THROUGH POSTAL SHIPMENTS: A COMPARATIVE APPROACH AND PERSPECTIVES FOR HARMONIZATION

Abstract: *In the Republic of Moldova, the competence of the criminal investigation body is regulated primarily by the Code of Criminal Procedure, which establishes the object of criminal prosecution, the rules for initiating criminal proceedings, and the powers of the authorities involved. According to Article 252 of the Code of Criminal Procedure, criminal prosecution aims at establishing the commission of an offense, identifying the perpetrator, and determining criminal liability through the administration of evidence in accordance with the law.*

A central role in this normative framework is held by the criminal investigation officer and the prosecutor, whose powers are enshrined in Law No. 333/2006 and Law No. 3/2016, respectively. In cases involving the investigation of smuggling committed through postal shipments, determining the competence of the criminal investigation body acquires particular importance, as such investigations require cooperation with various administrative authorities, especially the Customs Service, as well as with postal operators. The lack of effective coordination among these entities may lead to the fragmentation of criminal cases, jurisdictional conflicts, and the weakening of the evidentiary basis.

Harmonizing the competence of the criminal investigation body with European standards entails not only targeted normative adjustments but also a paradigm shift in the investigative approach. Clarity of competence, functional specialization, and the strengthening of judicial oversight are indispensable elements for ensuring a proper balance between the effectiveness of criminal prosecution and the protection of fundamental rights.

Keywords: *competence of the criminal investigation body, smuggling through postal shipments, legal regime of international postal shipments, Criminal Code of the Republic of Moldova, Code of Criminal Procedure of the Republic of Moldova, Customs Service, customs criminal investigation body, prosecutor in criminal proceedings, delimitation of material and territorial competence, initiation of criminal prosecution, administration of evidence in smuggling cases, control of postal correspondence, special investigative measures, protection of fundamental rights, procedural guarantees, legality of interferences with private life.*

1. INTRODUCERE.

În contextul evoluției criminalității economice, contrabanda săvârșită prin intermediul trimiterilor poștale a căpătat o amploare semnificativă, devenind una dintre formele cele mai frecvent utilizate pentru eludarea controlului vamal. Dezvoltarea accelerată a comerțului electronic, multiplicarea operatorilor de curierat și creșterea volumului de trimiteri transfrontaliere au creat premise obiective pentru apariția unor mecanisme infracționale sofisticate, dificil de detectat prin mijloacele clasice de control.

În Republica Moldova, dar și în România, această realitate infracțională ridică probleme juridice complexe, în special sub aspectul determinării competenței organului de urmărire penală, întrucât modalitatea de săvârșire a faptei presupune o separare între autorul infracțiunii și locul fizic al traversării frontierei vamale. Această disociere afectează nu doar calificarea juridică a faptei, ci și stabilirea organului competent să poarte și să efectueze urmărirea penală, să administreze probele și să asigure respectarea garanțiilor procesuale. Din această perspectivă, analiza competenței nu poate fi limitată la o abordare formală, ci trebuie realizată într-o cheie sistemică, care să integreze normele de drept penal, drept procesual penal și drept vamal, precum și standardele europene în materie de protecție a drepturilor fundamentale.

2. METODE ȘI MATERIALE APLICATE.

În cadrul elaborării prezentului studiu au fost valorificate surse doctrinare și teoretice de specialitate, precum și cadrul normativ-legislativ relevant, având ca obiect infracțiunea de contrabandă săvârșită prin intermediul trimitărilor poștale internaționale. Analiza conceptuală a fost susținută și aprofundată prin examinarea unor spețe relevante din practica judiciară, ceea ce a permis corelarea dimensiunii teoretice cu realitățile aplicării legii. Pentru realizarea unei cercetări cu caracter complex, atât sub aspect teoretic, cât și practic, au fost utilizate diverse metode de investigație științifică, între care se numără metoda logică, analiza și sinteza, metoda empirică, abordarea sistemică, precum și metoda documentării, fiecare contribuind la fundamentarea riguroasă a concluziilor formulate.

3. DISCUȚII ȘI REZULTATE OBTINUTE.

Contrabanda realizată prin intermediul trimitărilor poștale și al serviciilor de curierat a devenit, în ultimii ani, o modalitate predilectă de evitare a controlului vamal, prin valorificarea volumului mare de colete, a rutelor logistice transfrontaliere și a dificultății verificărilor exhaustive. Specificul acestei forme rezidă nu doar în disimularea bunurilor, ci și în multiplicarea actorilor implicați (expeditori, destinatari, interpuși, operatori poștali, brokeri), ceea ce complică identificarea subiectului activ, a locului săvârșirii faptei și, implicit, determinarea competenței organului de urmărire penală.

În dreptul Republicii Moldova, incriminarea generală a contrabandei este consacrată de art. 248 Cod penal¹, cu reglementări conexe pentru forme speciale (*de exemplu, contrabanda cu mărfuri accizate* – art. 248¹²). În plan procesual, arhitectura competenței este guvernată de Codul de procedură penală³, iar funcția de conducere și exercitare a urmăririi penale este atribuită Procuraturii prin Legea nr. 3/2016⁴. În același timp, investi-

¹ Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18.04.2002. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143535&lang=ro (accesat la data de 16.02.2026).

² Cojocaru R., Nastas A. Infracțiunile de contrabandă în lumina noilor modificări legislative - Comentariu și reguli de încadrare juridică (Partea a II-a). În: *Legea și Viața*, 2022, p. 17-30. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/152810 (accesat la data de 13.01.2026).

³ Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14.03.2003. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=153183&lang=ro (accesat la data de 16.02.2026).

⁴ Legea Republicii Moldova nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 113. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137868&lang=ro (accesat la data de 16.02.2026).

garea contrabandei poștale presupune interacțiunea inevitabilă cu normele și procedurile de control vamal prevăzute de Codul vamal⁵ și de actele subsecvente privind declararea și controlul trimerilor poștale internaționale.

Din perspectivă doctrinară, s-a subliniat că eficiența urmăririi penale în materia criminalității vamale depinde în mod decisiv de claritatea delimitării competenței materiale și funcționale între procuror și organele de cercetare penală⁶. Specificul esențial al trimerilor poștale constă în disocierea fizică a făptuitorului de frontieră, ceea ce generează dificultăți privind identificarea locului săvârșirii faptei și stabilirea competenței organului de urmărire penală. Faptul dat este condiționat și de implementarea posibilității de declarare online a bunurilor recepționate prin trimiteri poștale internaționale, pentru care trebuie achitate drepturile de import⁷.

Contrabanda poștală are, de regulă, un profil transnațional: expeditorul poate fi într-un stat, depozitarea logistică în altul, iar destinatarul în Republica Moldova. În asemenea configurații, competența teritorială devine sensibilă, iar neclaritățile pot genera declinări succesive, întârzieri și vulnerabilități probatorii. În dreptul comparat european, tendința este de a privilegia eficiența și concentrarea competenței (unități specializate, procurori de caz), concomitent cu reguli de cooperare și schimb de date.

În registrul CtEDO, dimensiunea transfrontalieră nu exonerează statul de obligațiile de investigare efectivă și de respect al garanțiilor, Curtea subliniind constant că formalismul excesiv ori pasivitatea autorităților poate compromite efectivitatea investigației. În plus, întârzierile și ineficiența pot interacționa cu art. 6 (*durata rezonabilă*) atunci când se ajunge la judecată, deși specificul fiecărei cauze trebuie evaluat contextual.

Astfel, particularitatea contrabandei poștale constă în faptul că activitatea infracțională nu se manifestă printr-un contact direct al făptuitorului cu frontiera, ci prin intermediul unui șir mare de subiecți, ceea ce generează dificultăți suplimentare de stabilire pe deplin a grupului de persoane implicat, locului săvârșirii faptei și, implicit, a organului competent să efectueze urmărirea penală.

Contrabanda poștală trebuie privită ca o modalitate de realizare a conduitei tipice de „*trecere peste frontiera vamală*” ori „*introducere/scoatere*” de bunuri, în condițiile art. 248 CP, în care elementul distinctiv constă în utilizarea infrastructurii poștale pentru a produce rezultatul interzis (*eludarea controlului, evitarea plăților, introducerea bunurilor interzise etc.*). Practic, fapta se situează la confluența dintre dreptul penal (*incriminarea și răspunderea*) și dreptul vamal (*regimul bunurilor, obligații de declarare, control, reținere*).

Această intersecție are consecințe imediate asupra competenței privitor la: (1) determinarea locului comiterii faptei poate implica locul expedierii, punctul logistic de intrare, oficiul de schimb internațional, biroul vamal de prezentare, ori locul ridicării coletului; (2) administrarea probelor (*documente de transport, declarații vamale, facturi, date electronice*) este dispersată instituțional; (3) necesitatea aplicării unor măsuri speciale de

⁵ Codul vamal al Republicii Moldova nr. 95 din 24.08.2021. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 219-225, art. 238. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=147102&lang=ro (accesat la data de 16.02.2026).

⁶ Dongoroz V., Kahane S., Oancea I. ș.a. Explicații teoretice ale Codului penal român, vol. IV, Partea specială, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, București, 1972.

⁷ Digitalizare în serviciul cetățenilor: Serviciul Vamal digitalizează procesul de declarare a coletelor poștale internaționale. <https://customs.gov.md/ro/articles/digitalizare-in-serviciul-cetatenilor-serviciul-vamal-digitalizeaza-procesul-de-declarare-a-coletelor-postale-internationale-2612-ro> (accesat la data de 13.01.2026).

investigație intruzivă precum: ridicări de colete, desigilări, verificări tehnice, cu potențiale ingerințe în art. 8 CEDO.

În jurisprudența națională, orientările de aplicare ale normelor privind contrabanda au fost discutate și în hotărârile explicative privind cauzele de contrabandă ale Curții Supreme de Justiție, ceea ce, de regulă, influențează și practica organelor de urmărire penală în materie de calificare și probatoriu⁸. Totodată, claritatea noțiunii „peste frontiera vamală” a făcut obiectul controlului constituțional⁹, ceea ce indică importanța previzibilității normei de incriminare pentru întregul lanț procesual. Considerăm că cadrul competenței trebuie construit pornind de la Procuratură, care deține funcția de conducere și exercitare a urmăririi penale, precum și de reprezentare a învinuirii în instanță. Complementar, CPP stabilește principiile de pornire și desfășurare a urmăririi penale, iar în doctrină și literatura de specialitate obiectul urmăririi penale este explicat prin prisma colectării probelor necesare stabilirii adevărului¹⁰ (în sensul art. 252 CPP).

În plan operațional, contrabanda postală reclamă o abordare în care procurorul nu este doar autor de ordonanțe, ci participant procesual activ al investigației. El validează direcțiile de probă, dispune/supraveghează măsurile speciale de investigații acolo unde sunt permise, verifică legalitatea actelor de urmărire penală și asigură coerența probatoriului, în special când sursele de probă sunt în custodia altor instituții. În doctrină, s-a subliniat că indicațiile procurorului în procesul de urmărire penală au caracter obligatoriu în limitele legii și constituie un instrument de uniformizare a practicii investigative¹¹.

Identificarea competenței investigative este inseparabilă de exigențele Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO), îndeosebi cu referire la art. 8 (*respectarea vieții private și a corespondenței*) și art. 6 (*dreptul la un proces echitabil*). În cauze ce implică ingerințe în comunicații/correspondență, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a impus standarde de legalitate, previzibilitate și control efectiv (*Kruslin vs. France*; *Huvig vs. France*), iar pentru sistemele naționale deficitare de autorizare/garanții a constatat încălcări structurale (*Roman Zaharov vs. Russia* [MC])¹².

În Republica Moldova, competența de a dispune și efectua măsuri speciale de investigație este exercitată sub autoritatea procurorului, iar în materia infracțiunilor vamale organul de urmărire penală din cadrul Serviciului Vamal are un rol direct de gestionare a cauzei. Din perspectivă practică, acest model permite inițierea rapidă a unei livrări controlate atunci când un colet suspect este identificat în cadrul unui centru poștal internațional. Totuși, dificultățile apar în momentul în care livrarea implică cooperarea cu autorități străine, iar competența materială a organului vamal trebuie coordonată cu normele privind asistența juridică internațională și cu regulile de cooperare polițienească. În asemenea situații, delimitarea atribuțiilor dintre organul de urmărire penală al Serviciului

⁸ Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 5 din 24.12.2010 privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiile vamale. În: Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2011, nr. 2-3, p. 23.

⁹ Curtea Constituțională a Republicii Moldova. Decizie de inadmisibilitate a sesizării nr. 193g/2020 privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolelor 231 și 232 din Codul vamal. <https://www.constcourt.md/ccdocview.php?tip=decizii&docid=926&l=ro> (accesat la data de 13.01.2026).

¹⁰ Dolea I. Codul de procedură penală al Republicii Moldova: Comentariu aplicativ, ediția a 2-a, Ed. Cartea Juridică, Chișinău, 2020.

¹¹ Ostavciuc D. Sesizarea organului de urmărire penală, Ed. Cartea Militară, Chișinău, 2020.

¹² *Kruslin vs. Franța* (CEDO, 24.04.1990); *Huvig vs. Franța* (CEDO, 24.04.1990); *Roman Zaharov vs. Rusia* (CEDO Marea Cameră, 04.12.2015). <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22%3A%22001-159324%22%7D> (accesat la data de 16.02.2026).

Vamal și alte structuri specializate poate genera probleme de coordonare, mai ales dacă obiectul contrabandei vizează bunuri de natură mixtă (de exemplu, produse accizabile asociate cu infracțiuni de spălare a banilor).

În România, competența de efectuare a investigațiilor este reglementată în cadrul general al Codului de procedură penală și este dispusă de procuror, fiind pusă în executare de organele de cercetare penală. În cazul trimiterilor poștale, autoritatea vamală identifică suspiciunea inițială și sesizează organele penale, iar decizia privind continuarea transportului sub supraveghere aparține structurii de urmărire penală. Această separare instituțională poate oferi un control suplimentar asupra legalității măsurii, însă presupune o coordonare operativă eficientă între vamă, poliție și operatorul poștal. În absența unor protocoale clare, pot apărea întârzieri sau conflicte de competență, în special în situațiile în care coletul traversează mai multe județe sau implică o componentă internațională ce necesită cooperare cu alte state membre ale Uniunii Europene.

Un element comun ambelor sisteme îl reprezintă necesitatea respectării principiului proporționalității și a garanțiilor procesuale. În cazul contrabandei prin poștă, riscul suplimentar constă în pierderea controlului asupra expedierii sau în compromiterea probelor, aspect ce impune o colaborare tehnică strânsă cu operatorii poștali și utilizarea sistemelor de urmărire electronică.

Astfel, determinarea competenței organelor de urmărire penală reprezintă una dintre condițiile esențiale ale legalității procesului penal, fiind totodată o garanție fundamentală a dreptului la un proces echitabil. În doctrina procesual-penală s-a subliniat în mod constant că regulile de competență nu au doar un rol tehnico-organizatoric, ci constituie o expresie directă a principiului legalității și a securității juridice¹³. Nerespectarea acestora poate conduce la nulitatea actelor procesuale și la încălcarea drepturilor procesuale ale participanților¹⁴.

În acest context, analiza competenței organului de urmărire penală al Serviciului Vamal de la noi din țară capătă o relevanță deosebită, având în vedere specificul infracțiunilor investigate și impactul acestora asupra intereselor economice ale statului. Din perspectivă conceptuală, competența materială (*ratione materiae*) este determinată de natura faptei penale și de categoria valorilor sociale protejate de norma de incriminare¹⁵. Legiuitorul moldovean a atribuit Serviciului Vamal competența de a efectua urmărirea penală în cauze ce vizează infracțiuni vamale și economice, precum contrabanda, eschivarea de la achitarea drepturilor de import, transportarea, păstrarea sau comercializarea ilegală a mărfurilor supuse accizelor, utilizarea frauduloasă a documentelor vamale sau a mijloacelor de identificare vamală, precum și alte fapte conexe regimului juridic vamal.

Această opțiune legislativă este justificată de necesitatea specializării organelor de urmărire penală. Doctrina penală și criminologică relevă faptul că infracțiunile economico-vamale prezintă un grad sporit de complexitate, fiind adesea caracterizate prin elemente transfrontaliere, mecanisme financiare sofisticate și utilizarea unor structuri organizate. În asemenea condiții, atribuirea competenței unui organ specializat permite o investigare mai eficientă și mai rapidă, în concordanță cu exigențele aflării adevărului și

¹³ Dongoroz V., Kahane S., Antoniu G. ș.a. Explicații teoretice ale Codului de procedură penală, vol. I, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, București, 1975.

¹⁴ Volonciu N. Tratat de procedură penală. Partea generală, vol. I, Ed. Paideia, București, 1996.

¹⁵ Botnaru S., Șavga A., Grosu V., Grama M. Drept penal. Partea generală, vol. I, ediția a II-a, Ed. Cartier, Chișinău, 2005.

ale combaterii criminalității economice¹⁶.

Sub aspect teritorial (*ratione loci*), organul de urmărire penală al Serviciului Vamal funcționează ca o structură unică, cu atribuții pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Aceasta înseamnă că urmărirea penală poate fi efectuată indiferent de locul săvârșirii infracțiunii și descoperirii acesteia sau de locul aflării persoanei bănuite ori a principalelor mijloace de probă.

O asemenea soluție este în deplină concordanță cu prevederile art. 257 din Codul de procedură penală, care permit efectuarea urmăririi penale fie la locul comiterii faptei, fie, prin decizia procurorului, la locul descoperirii infracțiunii sau al aflării bănuitului. Din perspectivă doctrinară, flexibilitatea teritorială este apreciată ca fiind indispensabilă în cauzele complexe, unde rigiditatea regulilor ar putea afecta eficiența anchetei¹⁷.

O dimensiune distinctă a competenței organului de urmărire penală al Serviciului Vamal o constituie competența materială generală în cazul infracțiunilor contra justiției conexe infracțiunilor de bază. Potrivit art. 269¹ din Codul de procedură penală, urmărirea penală pentru infracțiuni prevăzute la art.311-316 și 323 din Codul penal se efectuează de organul în a cărui competență se află infracțiunea principală¹⁸. Această soluție urmărește asigurarea unității urmăririi penale și prevenirea fragmentării cauzei, care ar putea genera conflicte de competență și întârzieri nejustificate.

Respectiv, competența organului de urmărire penală al Serviciului Vamal trebuie privită ca un mecanism juridic complex, menit să asigure protecția efectivă a ordinii economice și a regimului vamal. Delimitarea clară a competenței materiale, teritoriale și conexe contribuie la realizarea scopului procesului penal, stabilirea adevărului, tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate și garantarea faptului că nicio persoană nevinovată nu este supusă în mod nejustificat răspunderii penale. Totodată, aplicarea riguroasă a regulilor de competență reprezintă o condiție indispensabilă pentru consolidarea încrederii în actul de justiție penală¹⁹.

În România, contrabanda prin trimiteri poștale este subsumată articolului 270 din Codul vamal²⁰, care sancționează introducerea sau scoaterea din țară a bunurilor prin sustragere de la controlul vamal ori prin alte modalități prevăzute de lege. În practică, trimiterea poștală constituie un „mijloc” de realizare a elementului material, iar instanțele analizează dacă bunurile au fost introduse prin sustragere de la control sau prin declarare necorespunzătoare, raportat la limitele valorice prevăzute de lege. Particularitatea sistemului românesc constă în faptul că urmărirea penală este realizată de organele de cercetare penală ale poliției judiciare, în timp ce autoritatea vamală are un rol de constatare și sesizare. În cazul descoperirii unor bunuri suspecte într-un centru poștal internațional, personalul vamal întocmește actele de constatare și sesizează organul de urmărire penală competent, ceea ce determină o disociere instituțională între faza administrativă și cea penală.

¹⁶ Pasat A.O. Analiza juridico-penală a infracțiunilor vamale conform legislației Republicii Moldova și a României. Teză de doctor în drept, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 2016.

¹⁷ Udrioiu M. (coord.) și colab. Codul de procedură penală. Comentariu pe articole. Art. 1-603, ediția a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2020.

¹⁸ Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14.03.2003. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699.

¹⁹ Pelissier și Sassi c. Franței, Hotărârea CEDO din 25.03.1999. <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%22001-58226%22%7D> (accesat la data de 22.01.2026).

²⁰ Codul vamal al României, Legea nr. 86 din 10.04.2006. Publicat în: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 19.04.2006. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/71808> (accesat la data de 16.02.2026).

Conform prevederilor art. 55 alin. (1) din Codul de procedură penală al României, „Organele de urmărire penală sunt:

- a) procurorul;
- b) organele de cercetare penală ale poliției judiciare;
- c) organele de cercetare penală speciale.”²¹ Astfel spre deosebire de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, Autoritatea Vamală Română nu deține un organ de urmărire penală.

Din perspectiva competenței funcționale, Autoritatea Vamală Română exercită atribuția de reprezentare a statului în fața instanțelor judecătorești și a organelor de urmărire penală, în limitele domeniului său de competență materială. Această reprezentare vizează raporturile juridice vamale și fiscale în care statul este titular de drepturi și obligații, precum și orice alte raporturi juridice generate de activitatea autorității respective. Exercițarea reprezentării se realizează fie în mod direct, fie prin intermediul structurilor teritoriale (direcțiile regionale vamale), în baza unor mandate conferite potrivit normelor interne aplicabile.

În ceea ce privește conduita procesuală în litigii, renunțarea la exercitarea căilor de atac în cauzele ce au ca obiect raporturi juridice vamale și fiscale sau alte raporturi derivate din activitatea autorității se supune unei proceduri speciale, stabilite prin act administrativ normativ emis de conducătorul instituției. Această reglementare reflectă principiul legalității și al controlului ierarhic în exercitarea prerogativelor procesuale ale autorității.

Totodată, în sfera atribuțiilor sale legale, autoritatea are competența de a adopta măsuri destinate prevenirii, constatării și sancționării faptelor care constituie contravenții, exercitând astfel o funcție de aplicare a normelor de drept administrativ sancționator. În ipoteza în care, prin activitatea personalului propriu, sunt identificate fapte susceptibile de a întruni elementele constitutive ale unei infracțiuni, autoritatea are obligația de a sesiza organele de urmărire penală competente, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare. Această obligație exprimă delimitarea dintre competența administrativ-contravențională și competența penală, precum și principiul cooperării instituționale pentru realizarea funcției represive a statului²².

Investigarea contrabandei poștale produce, aproape inevitabil, ingerințe în sfera protejată de art. 8 CEDO, deoarece presupune operațiuni precum: reținerea coletului, desigilarea, examinarea conținutului, ridicarea înscrisurilor de însoțire, coroborarea datelor de transport cu tranzacțiile online și, în anumite cauze, măsuri speciale de investigație. În această zonă, standardul CtEDO este constant: ingerința trebuie să fie „prevăzută de lege”, să urmărească un scop legitim (securitate, prevenirea infracțiunilor) și să fie proporțională, cu garanții adecvate împotriva abuzului.

În cauzele de interceptări/monitorizări, Curtea a impus criterii stricte de „calitate a legii”²³, iar în cauze privind deficiențe sistemice de control a constatat încălcări grave²⁴.

²¹ Codul de procedură penală al României, Legea nr. 135 din 01.07.2010. Publicat în: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15.07.2010. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/185907> (accesat la data de 16.02.2026).

²² Hotărârea Guvernului României nr. 237 din 16.02.2022 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală. https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/HG_237_2022.pdf (accesat la data de 16.02.2026).

²³ *Kruslin vs. Franța*, Hotărârea CEDO din 24.04.1990. <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%5B%22001-57626%22%5D%7D> (accesat la data de 22.01.2026).

²⁴ *Roman Zaharov vs. Rusia*, Hotărârea CEDO Marea Cameră din 04.12.2015. <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22%3A%5B%22001-159324%22%5D%7D> (accesat la data de 16.02.2026).

În context moldovenesc, relevanța standardelor privind supravegherea comunicațiilor este accentuată de jurisprudența CtEDO privind regimurile interne de interceptare și garanțiile insuficiente (de exemplu, *Iordachi and Others vs. Moldova*), utilizabilă doctrinar pentru a susține necesitatea controlului efectiv și a delimitării competențelor²⁵.

De asemenea, chiar și atunci când proba este obținută prin mijloace considerate „administrative” (control vamal), integrarea ei în dosarul penal trebuie să respecte exigențele echității: Curtea examinează procedura în ansamblu, inclusiv posibilitatea contestării probei și existența unui control judiciar real (*Schenk vs. Switzerland*; *Khan vs. UK*; *Bykov vs. Russia* [GC])²⁶.

În practică, operatorii poștali informează asupra supunerii coletelor controlului vamal²⁷ și asupra declarațiilor necesare, ceea ce indică existența unei zone de conformare care poate fi convertită în probatoriu penal atunci când apar indicii de infracțiune. Din perspectivă procesuală, transferul de la „control vamal” la „urmărire penală” trebuie să fie guvernat de reguli clare: momentul sesizării organului de urmărire penală, conservarea bunurilor (corpuri delictive), lanțul de custodie, documentarea tehnică (scanări, cântăriri, fotografii), garantarea posibilității ulterioare de contestare. Aceste elemente au o dublă relevanță: pe de o parte, pentru soliditatea probatoriului; pe de altă parte, pentru compatibilitatea cu art. 6 CEDO, prin prisma contradictorialității și a egalității armelor.

Legislația vamală a Uniunii Europene este armonizată la nivelul regulilor substanțiale și procedurale, ceea ce înseamnă că definirea obligațiilor și principiilor generale privind controlul vamal este stabilită la nivelul UE. Cu toate acestea, aplicarea efectivă a acestor norme, inclusiv supravegherea, controlul, investigarea, urmărirea și aplicarea sancțiunilor pentru încălcările regulilor vamale rămâne în competența legislațiilor naționale ale statelor membre. Întrucât fiecare stat membru interpretează normele vamale în mod diferit și aplică sancțiuni în funcție de tradițiile sale juridice, practicile administrative și culturile naționale de aplicare a legii, enforcement-ul rămâne profund fragmentat pe granițele naționale. Această divergență poate genera costuri suplimentare pentru operatorii economici și consumatori, în special pentru cei care operează activ în mai multe jurisdicții din Piața Unică²⁸.

În Uniunea Europeană, contrabanda prin intermediul serviciilor poștale și de curierat reprezintă o provocare recunoscută atât pentru autoritățile vamale, cât și pentru organelor de poliție judiciară și procuratură, mai ales în contextul creșterii volumului de colete internaționale și a evoluției comerțului electronic. Deși legislația vamală de fond este armonizată în UE, aplicarea practică și investigarea penală a faptelor de contrabandă transfrontalieră variază semnificativ între statele membre.

Un indicator recent al dimensiunii fenomenului îl constituie operațiunile coordonate în rândul statelor UE, care au vizat interceptarea unor volume uriașe de bunuri ilegale transmise prin poștă sau curier. De exemplu, într-o acțiune comună între autorități

²⁵ *Iordachi și alții vs. Moldova*, Hotărârea CEDO din 10.02.2009. [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-91245%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-91245%22]}) (accesat la data de 22.01.2026).

²⁶ *Schenk vs. Elveția* (CEDO, 12.07.1988); *Khan vs. Regatul Unit* (CEDO, 12.05.2000); *Bykov vs. Rusia* (CEDO Marea Cameră, 10.03.2009). <https://hudoc.echr.coe.int> (accesat la data de 22.01.2026).

²⁷ Întreprinderea de Stat Poșta Moldovei. Expediez colete internaționale. <https://www.posta.md/ro/p/expediez-colete-internationale-ro> (accesat la data de 22.01.2026).

²⁸ Comisia Europeană. Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the Union legal framework for customs infringements and sanctions, COM(2013) 884 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52013PC0884> (accesat la data de 16.02.2026).

din 18 state membre europene, au fost oprite tentative estimate la 1,2 miliarde de euro în bancnote contrafăcute ce urmau să fie introduse prin canale poștale sau de curierat, evidențiind capacitatea rețelilor infracționale de a exploata infrastructura de livrare legală în scopuri criminale și necesitatea unei cooperări investigative transeuropene intensificate²⁹.

Pe lângă contrabanda legată de bunuri precum bani contrafăcuți, traficul de droguri prin canale poștale este un fenomen documentat în mai multe state membre și analizat de organismele de aplicare a legii. Unele modele administrative, cum ar fi „barrier model” dezvoltat în colaborare între autorități publice și private din **Țările de Jos, Belgia, Germania, Luxemburg** și alte state au identificat *modus operandi* ce ține de rețele de trafic de droguri care utilizează servicii poștale și de curierat pentru transportul de substanțe ilicite către consumatori în interiorul UE. Acest tip de analiză stă la baza unor strategii de detectare bazate pe cooperarea public-privată și *profiling* de risc al coletelor³⁰.

În Ungaria, cercetări academice dedicate fenomenului arată în mod similar că detectarea coletelor conținând droguri în sistemul poștal constituie o provocare majoră pentru forțele de ordine, dat fiind volumul mare de expedieri internaționale și complexitatea legală a operațiunilor de control versus libertatea comerțului. Autorii subliniază necesitatea elaborării unor strategii de analiză a riscurilor și utilizarea unor metode investigative adaptate la specificul traseelor poștale³¹.

La nivel național, unele state membre au adoptat structuri specializate în investigarea contrabandei care includ competența de a urmări penal infracțiuni descoperite în fluxul trimiterilor poștale. Un exemplu este Spania, unde *Servicio de Vigilancia Aduanera*, parte din Agenția Fiscală Spaniolă (*Agencia Tributaria*), funcționează ca o structură de investigație vamală cu atribuții de descoperire și urmărire penală pentru contrabandă, trafic de droguri și alte infracțiuni economice, implicând cooperarea cu organizații internaționale precum OLAF și Europol. Acest model reflectă o tradiție consolidată de investigare vamală penală, care include supravegherea fluxurilor poștale internaționale³².

În practică, cooperarea transfrontalieră este uneori facilitată prin instrumente precum Eurojust sau echipe comune de anchetă (*Joint Investigation Teams – JITs*). Reuniunile recente ale rețelilor de procurori și anchetatori din statele UE au subliniat faptul că implicarea autorităților vamale și a polițiilor în anchete comune este esențială pentru combaterea traficului de droguri și a contrabandei prin canale transfrontaliere, inclusiv prin poștă. Aceste întâlniri evidențiază importanța cooperării și a schimbului de informații operative în procesele de urmărire penală între jurisdicții diferite³³.

În plus, strategiile Comunității Europene pentru combaterea traficului de droguri au inclus, în ultimii ani, consolidarea cooperării între sectorul public și operatorii de livrare

²⁹ Europol. EUR 1.2 billion in counterfeit cash stopped in postal operation. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/eur-12-billion-in-counterfeit-cash-stopped-in-postal-operation> (accesat la data de 16.02.2026).

³⁰ European Union Drugs Agency. EU barrier model - shipment of synthetic drugs via postal and courier services. https://www.euda.europa.eu/publications/eu-barrier-model-shipment-synthetic-drugs-postal-and-courier-services_en (accesat la data de 16.02.2026).

³¹ Mátyás Sz., Sivadó M., Csaba Z. Investigation challenges of airmail postal smuggling. În: *Journal of Eastern European Criminal Law*, 2024, nr. 1, p. 49-66. <https://real.mtak.hu/216865> (accesat la data de 16.02.2026).

³² Agencia Tributaria. Customs Surveillance Service. <https://sede.agenciatributaria.gob.es/> (accesat la data de 16.02.2026).

³³ Eurojust. Annual Report 2024, The Hague, 2025. <https://www.eurojust.europa.eu/publication/eurojust-annual-report-2024> (accesat la data de 16.02.2026).

pentru a îmbunătăți detectarea pachetelor suspecte. Comisia Europeană, prin politici în domeniul securității interne, intenționează să propună măsuri suplimentare pentru 2026 care să includă ghidaje practice și consolidarea competențelor pentru detectarea traficului de droguri prin servicii de poștă și curierat, ceea ce ar avea un impact direct asupra modului în care aceste fapte sunt investigate penal în statele membre³⁴.

Toate aceste elemente subliniază faptul că, deși fiecare stat membru aplică propriul cadru penal și de investigare, există un trend clar de cooperare interstatală și proiecte multinaționale de anchetă care vizează combaterea contrabandei și a traficului de droguri prin canale poștale. Mecanisme precum Eurojust, de exemplu, facilitează cooperarea judiciară între statele membre în chestiuni transfrontaliere, inclusiv prin susținerea organizării anchetelor și coordonarea urmăririlor penale atunci când sunt afectate mai multe jurisdicții.

Evoluția comerțului electronic și creșterea volumului de trimiteri poștale internaționale au determinat o transformare structurală a fenomenului contrabandei în spațiul european. Dacă legislația vamală materială este armonizată la nivelul Uniunii Europene, aplicarea normelor și regimul sancționator rămân fragmentate, iar această fragmentare are consecințe directe asupra competenței organelor de urmărire penală și eficienței investigațiilor transfrontaliere. În acest context, se impune formularea unor propuneri de armonizare care să consolideze coerența juridică și eficiența practică a combaterii contrabandei prin intermediul trimitărilor poștale.

O primă direcție normativă vizează stabilirea unui cadru comun privind calificarea juridică a contrabandei poștale. În prezent, diferențele dintre statele membre în ceea ce privește pragurile valorice și delimitarea dintre contravenție și infracțiune generează aplicări neuniforme și pot crea riscuri de forum shopping infracțional. Ar fi necesară instituirea, la nivel regional, a unor standarde minime privind criteriile de gravitate aplicabile contrabandei săvârșite prin servicii poștale sau de curierat, inclusiv în situațiile în care expedierile sunt fragmentate în mod intenționat pentru a evita pragurile penale. Un asemenea cadru ar permite aplicarea uniformă a principiului dublei incriminări în domeniul cooperării judiciare și ar reduce diferențele excesive între regimurile sancționatorii naționale.

O a doua direcție de armonizare trebuie să privească standardizarea procedurală a livrărilor controlate prin intermediul fluxului poștal. Având în vedere caracterul transnațional al expedierilor și viteza de circulație a coletelor, este necesară elaborarea unor reguli comune privind autorizarea, executarea și coordonarea livrărilor controlate, inclusiv atunci când acestea implică mai multe jurisdicții. Un instrument normativ regional ar trebui să prevadă competența clară pentru dispunerea măsurii, mecanismele de notificare rapidă între statele implicate și regulile privind conservarea și transmiterea probelor. O asemenea reglementare ar consolida securitatea juridică și ar preveni conflictele de competență între autoritățile naționale.

În strânsă legătură cu dimensiunea procedurală se află necesitatea armonizării accesului la datele electronice avansate privind trimitățile poștale internaționale. Detectarea contrabandei moderne depinde în mod esențial de analiza datelor electronice transmise înainte de sosirea coletului, iar diferențele în regimul de acces și interoperabilitate între statele membre pot afecta eficiența investigațiilor. Se impune instituirea unui ca-

³⁴ European Commission. Drugs policy. https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/drugs-policy_en (accesat la data de 16.02.2026).

dru comun privind obligația operatorilor poștali de a transmite date standardizate către autoritățile competente și crearea unor mecanisme interoperabile pentru schimbul rapid de informații între autoritățile vamale și organele de urmărire penală. În același timp, normele privind protecția datelor cu caracter personal trebuie integrate coerent în acest sistem, pentru a asigura echilibrul între securitate și drepturile fundamentale.

O altă direcție esențială de armonizare vizează clarificarea competenței inițiale de investigare. În unele state membre, autoritățile vamale dispun de competențe penale proprii, în timp ce în altele competența revine exclusiv poliției judiciare. Pentru a evita blocajele operaționale, un cadru normativ comun ar putea consacra principiul potrivit căruia autoritatea care constată prima indicii de contrabandă prin poștă are obligația de a declanșa imediat un mecanism formal de cooperare cu organul de urmărire penală competent, conform dreptului intern. În plus, desemnarea unor puncte naționale unice de contact pentru contrabanda prin trimiteri poștale ar facilita coordonarea rapidă la nivel transfrontalier.

Armonizarea ar trebui să includă stabilirea unor standarde minime privind sancțiunile aplicabile contrabandei organizate prin canale poștale. În special, ar putea fi prevăzute criterii comune privind răspunderea persoanelor juridice, circumstanțele agravante legate de utilizarea sistematică a infrastructurii poștale pentru activități infracționale și limite minime ale pedepselor în cazurile de gravitate ridicată. O astfel de reglementare nu ar impune uniformizarea integrală a sistemelor penale naționale, dar ar asigura un nivel minim de protecție echivalent în toate statele participante.

În plan instituțional, armonizarea ar trebui să promoveze constituirea unor echipe comune de anchetă specializate în criminalitatea poștală și să încurajeze implicarea coordonată a structurilor europene de cooperare judiciară și polițienească în cazuri complexe. Dezvoltarea unor programe comune de formare profesională pentru procurori, investitori vamali și ofițeri de poliție ar contribui la uniformizarea practicilor investigative și consolidarea culturii juridice comune în materie de combatere a contrabandei.

Pentru statele asociate Uniunii Europene, precum Republica Moldova, armonizarea normativă presupune adaptarea cadrului intern la standardele europene în materie de calificare juridică, proceduri investigative și cooperare transfrontalieră. Alinierea la pragurile valorice, compatibilizarea procedurilor de livrare controlată și integrarea în mecanismele de schimb de informații ar facilita cooperarea cu statele membre și ar reduce vulnerabilitățile exploatate de rețelele infracționale.

4. CONCLUZII.

Competența organului de urmărire penală în investigarea infracțiunilor de contrabandă poștală nu poate fi redusă la o simplă problemă de repartizare procesuală a cauzelor penale între diferite autorități. Dintr-o perspectivă juridico-penală și procesuală, aceasta reprezintă un instrument esențial de garantare a legalității procesului penal, de asigurare a calității probatoriului și, în mod fundamental, de protecție a drepturilor și libertăților persoanelor vizate de investigație. O delimitare imprecisă sau neuniformă a competențelor între procuror, organul de urmărire penală și autoritățile vamale este susceptibilă să genereze disfuncționalități grave, inclusiv riscul nulităților procesuale, al excluderii probelor și al ingerințelor nejustificate în sfera vieții private și cea a corespondenței, protejate de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În acest context, analiza competenței nu trebuie desprinsă de exigențele procesu-

lui echitabil, consacrate de art. 6 CEDO și de jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care subliniază obligația statelor de a organiza un cadru procedural previzibil, accesibil și supus unui control efectiv. Standardele europene nu impun o restrângere excesivă a capacității statului de a investiga infracțiunile de contrabandă poștală, fenomen cu un pronunțat caracter transnațional și cu impact semnificativ asupra intereselor fiscale și securității economice. Dimpotrivă, acestea reclamă o investigație efectivă, însă realizată cu respectarea principiilor proporționalității, subsidiarității și controlului judiciar asupra ingerințelor în drepturile fundamentale.

Rezultatele abordării comparative și ale analizei de armonizare normativă conduc la formularea unei teze aplicative cu relevanță practică: eficiența urmăririi penale în materia contrabandei poștale este direct dependentă de existența unui echilibru funcțional între trei elemente-cheie. În primul rând, claritatea și previzibilitatea competenței organelor de urmărire penală, astfel încât atribuțiile acestora să fie precis delimitate în raport cu autoritățile vamale și cu rolul procurorului. În al doilea rând, asigurarea integrității lanțului de custodie al trimiterilor poștale și al mijloacelor de probă, condiție indispensabilă pentru validitatea probatoriului. În al treilea rând, existența unui mecanism efectiv de control și verificabilitate a ingerințelor în corespondență, date și comunicații, care să permită un just echilibru între interesul public al combaterii criminalității și protecția drepturilor individuale.

Acest „triptic” al competenței, al probei și al controlului judiciar se dovedește compatibil atât cu normele dreptului intern al Republicii Moldova, cât și cu exigențele stabilite de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. În consecință, consolidarea cadrului normativ și instituțional privind competența organelor de urmărire penală cu referire la investigarea contrabandei poștale nu reprezintă doar o opțiune de politică penală, ci este și o necesitate pentru creșterea eficienței urmăririi penale și întărirea garanțiilor procesuale într-un stat de drept.

BIBLIOGRAFIE

BIBLIOGRAPHY

Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18.04.2002. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143535&lang=ro (accesat la data de 16.02.2026).

Cojocaru R., Nastas A. Infracțiunile de contrabandă în lumina noilor modificări legislative - Comentariu și reguli de încadrare juridică (Partea a II-a). În: *Legea și Viața*, 2022, p. 17-30. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/152810 (accesat la data de 13.01.2026).

Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14.03.2003. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=153183&lang=ro (accesat la data de 16.02.2026).

Legea Republicii Moldova nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 113. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137868&lang=ro (accesat la data de 16.02.2026).

Codul vamal al Republicii Moldova nr. 95 din 24.08.2021. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 219-225, art. 238. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=147102&lang=ro (accesat la data de 16.02.2026).

- Dongoroz V., Kahane S., Oancea I. ș.a. Explicații teoretice ale Codului penal român, vol. IV, Partea specială, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, București, 1972.
- Digitalizare în serviciul cetățenilor: Serviciul Vamal digitalizează procesul de declarare a coletelor poștale internaționale. <https://customs.gov.md/ro/articles/digitalizare-in-serviciul-cetatenilor-serviciul-vamal-digitalizeaza-procesul-de-declarare-a-coletelor-postale-internationale-2612-ro> (accesat la data de 13.01.2026).
- Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 5 din 24.12.2010 privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiunile vamale. În: Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2011, nr. 2-3, p. 23.
- Curtea Constituțională a Republicii Moldova. Decizie de inadmisibilitate a sesizării nr. 193g/2020 privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolelor 231 și 232 din Codul vamal. <https://www.constcourt.md/ccdocview.php?tip=decizii&docid=926&l=ro> (accesat la data de 13.01.2026).
- Dolea I. Codul de procedură penală al Republicii Moldova: Comentariu aplicativ, ediția a 2-a, Ed. Cartea Juridică, Chișinău, 2020.
- Ostavciuc D. Sesizarea organului de urmărire penală, Ed. Cartea Militară, Chișinău, 2020.
- Kruslin vs. Franța (CEDO, 24.04.1990); Huvig vs. Franța (CEDO, 24.04.1990); Roman Zaharov vs. Rusia (CEDO Marea Cameră, 04.12.2015). [https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:\[%22001-159324%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-159324%22]}) (accesat la data de 16.02.2026).
- Dongoroz V., Kahane S., Antoniu G. ș.a. Explicații teoretice ale Codului de procedură penală, vol. I, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, București, 1975.
- Volonciu N. Tratat de procedură penală. Partea generală, vol. I, Ed. Paideia, București, 1996.
- Botnaru S., Șavga A., Grosu V., Grama M. Drept penal. Partea generală, vol. I, ediția a II-a, Ed. Cartier, Chișinău, 2005.
- Pasat A.O. Analiza juridico-penală a infracțiunilor vamale conform legislației Republicii Moldova și a României. Teză de doctor în drept, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 2016.
- Udroiu M. (coord.) și colab. Codul de procedură penală. Comentariu pe articole. Art. 1-603, ediția a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2020.
- Pélissier și Sassi c. Franței, Hotărârea CEDO din 25.03.1999. [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-58226%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-58226%22]}) (accesat la data de 22.01.2026).
- Codul vamal al României, Legea nr. 86 din 10.04.2006. Publicat în: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 19.04.2006. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/71808> (accesat la data de 16.02.2026).
- Codul de procedură penală al României, Legea nr. 135 din 01.07.2010. Publicat în: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15.07.2010. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/185907> (accesat la data de 16.02.2026).
- Hotărârea Guvernului României nr. 237 din 16.02.2022 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală. https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/HG_237_2022.pdf (accesat la data de 16.02.2026).
- Kruslin vs. Franța, Hotărârea CEDO din 24.04.1990. [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-57626%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-57626%22]}) (accesat la data de 22.01.2026).
- Roman Zaharov vs. Rusia, Hotărârea CEDO Marea Cameră din 04.12.2015. [https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:\[%22001-159324%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-159324%22]}) (accesat la data de

16.02.2026).

Iordachi și alții vs. Moldova, Hotărârea CEDO din 10.02.2009. [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-91245%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-91245%22]}) (accesat la data de 22.01.2026).

Schenk vs. Elveția (CEDO, 12.07.1988); Khan vs. Regatul Unit (CEDO, 12.05.2000); Bykov vs. Rusia (CEDO Marea Cameră, 10.03.2009). <https://hudoc.echr.coe.int> (accesat la data de 22.01.2026).

Întreprinderea de Stat Poșta Moldovei. Expediez colete internaționale. <https://www.posta.md/ro/p/expediez-colete-internationale-ro> (accesat la data de 22.01.2026).

Comisia Europeană. Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the Union legal framework for customs infringements and sanctions, COM(2013) 884 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52013PC0884> (accesat la data de 16.02.2026).

Europol. EUR 1.2 billion in counterfeit cash stopped in postal operation. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/eur-12-billion-in-counterfeit-cash-stopped-in-postal-operation> (accesat la data de 16.02.2026).

European Union Drugs Agency. EU barrier model - shipment of synthetic drugs via postal and courier services. https://www.euda.europa.eu/publications/eu-barrier-model-shipment-synthetic-drugs-postal-and-courier-services_en (accesat la data de 16.02.2026).

Mátyás Sz., Sivadó M., Csaba Z. Investigation challenges of airmail postal smuggling. În: Journal of Eastern European Criminal Law, 2024, nr. 1, p. 49-66. <https://real.mtak.hu/216865> (accesat la data de 16.02.2026).

Agencia Tributaria. Customs Surveillance Service. <https://sede.agenciatributaria.gob.es/> (accesat la data de 16.02.2026).

Eurojust. Annual Report 2024, The Hague, 2025. <https://www.eurojust.europa.eu/publication/eurojust-annual-report-2024> (accesat la data de 16.02.2026).

European Commission. Drugs policy. https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/drugs-policy_en (accesat la data de 16.02.2026).